Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta torstai 2.12.2021 klo 12.00 / HE 163/2021 vp / Asiantuntijapyyntö

HE 163/2021 vp laeiksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain ja rahanpesun selvittelykeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annettua lakia ja rahanpesun selvittelykeskuksesta annettua lakia. Tarkoituksena on panna täytäntöön rahoitustietodirektiivi, täydentää viidennen rahanpesudirektiivin täytäntöönpanoa ja lisäksi antaa täydentävää sääntelyä kansallisista muutostarpeista johtuen.

Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät kannattaa toimia, joiden avulla edistetään kustannustehokasta tapaa täytäntöönpanna rahoitustietodirektiivi ja täydentää viidennen rahanpesudirektiivin täytäntöönpanoa.

Samaan aikaan esitämme huolen siitä, miten ehdotus tulee vaikeuttamaan yritysasiakkaisen peruspankkipalvelujen saantiin. On mahdollista, että pelkkä tietopyyntö johtaa asiakkuuden epäämiseen tai lopettamiseen siinäkin tapauksessa, että mitään rikosta ei ole tapahtunut.

Erityinen huoli liittyy siihen, että esitys laajentaisi niitä käyttötarkoituksia, joita varten pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmää voidaan käyttää. Tällöin yhä useampi yrittäjä ja yritys voi joutua tilanteeseen, jossa heiltä evätään perusteettomasti oikeus peruspankkipalveluihin.

Yrittäjien ongelmat peruspankkipalvelujen saannissa ovat kasvaneet samaan aikaan, kun rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskeva lainsäädäntöä on täytäntöönpantu.

Taloushallintoliitto teki vuonna 2019 kyselyn jäsenyrityksilleen ja vastaajista noin 45 prosenttia kertoi tunnistavan ongelmansa asiakkaidensa kautta. Tämän perusteella voidaan varovasti arvioida, että ongelma koskee tuhansia yrittäjiä.

Ongelman kasvusta ja laajuudesta kertoo sekin, että hallitus linjasi 29.4.2021 pidetyssä puoliväli- ja kehysriihessä asiaan liittyen: ”Selvitetään tarve säätää pienyritysten oikeudesta saada elinkeinon harjoittamisen kannalta välttämättömät palvelut, kuten pankki- ja vakuutus- sekä tietoliikennepalvelut”.

Vaikutusarvioiden osalta toteamme, ettei niissä mitenkään arvioida missä määrin ehdotettavat muutokset vaikuttavat ilmoitusvelvollisen asiakkaiden mahdollisuuksiin saada palveluja.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
ekonomisti